

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 6 december 2024

Saken

Studiemedel under sjukdom

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden beslutar att NN ska bedömas till hälften oförmögen att bedriva sina heltidsstudier under perioden den 15 januari – 31 mars 2024. CSN ska pröva ärendet med den förutsättningen.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiemedel för studier vid Stockholms universitet under tiden den 28 augusti 2023 – den 14 januari 2024 och den 15 januari – den 2 juni 2024.

CSN beviljade heltidsstudiemedel under vecka 35 år 2023 – vecka 2 år 2024 och vecka 3 – 22 år 2024.

CSN ändrade sitt beslut och beviljade heltidsstudiemedel under vecka 35 år 2023 – vecka 2 år 2024 och vecka 3 – 22 år 2024. CSN motiverade sitt beslut med att NN får studiemedel under sin sjukperiod eftersom Försäkringskassan meddelat att hon har en godkänd sjukperiod på 50 procent mellan den 27 november 2023 – den 14 januari 2024.

CSN ändrade sitt beslut och beviljade heltidsstudiemedel under vecka 35 år 2023 – vecka 2 år 2024 och vecka 3 – 22 år 2024. CSN motiverade sitt beslut med att NN får studiemedel under sin sjukperiod eftersom Försäkringskassan meddelat att hon har en godkänd sjukperiod på 50 procent mellan den 15 januari – den 31 mars 2024. CSN skickade en skrivelse till NN och informerade om att hon har tidigare meddelat att hon är sjukskriven på deltid, 50 procent, och Försäkringskassan har också godkänt hennes sjukperiod. CSN har nu fått uppgifter från Stockholms universitet att hon klarat 15 poäng/varit registrerad på 30 poäng. Av inkomna uppgifter framgår att

hon inte varit oförmögen att studera på 50 procent. CSN kommer därför att pröva hennes rätt till studiemedel under sjukdom på nytt.

NN svarade att hon varit sjukskriven på 50 procent under vårterminen 2024 och hade därför enbart möjlighet att klara två av hennes fyra kurser. Det resulterade i ett studieresultat på 15/30 högskolepoäng vilket är 50 procent.

CSN skickade en skrivelse till NN och meddelade följande. Hon har tidigare meddelat att hon är sjukskriven på deltid, 50 procent, och Försäkringskassan har också godkänt hennes sjukperiod för tiden den 15 januari – den 31 mars 2024. Stockholms universitet har meddelat att hon klarat 15 högskolepoäng under den aktuella sjukperioden. Av inkomna uppgifter framgår att hon inte varit oförmögen att studera på 50 procent. CSN kommer därför att pröva hennes rätt till studiemedel under sjukdom på nytt.

NN svarade att hon var sjukskriven på 50 procent under tiden den 4 december 2023 – den 31 mars 2024. Under perioden 15 januari – den 31 mars 2024 klarade hon enbart en kurs, Reklamstrategi PR2531, om 7,5 högskolepoäng som gick under tiden den 15 januari – den 14 februari 2024. NN bifogade utdrag avseende registrering och deltagande.

CSN skickade en skrivelse till NN och meddelade att CSN fått uppgift från Stockholms universitet att hon under den aktuella sjukperioden, 15 januari – den 31 mars 2024, blivit godkänd på kurserna Reklamstrategi PR2531 om 7,5 högskolepoäng och Prototyper inom interaktionsdesign IB711C om 7,5 högskolepoäng.

NN svarade att hon läste kursen PROTO under perioden den 30 oktober 2023 – den 14 januari 2024. Dock missade hon att gå på ett obligatoriskt seminarium och behövde därför gå på ett restseminarium. Hon behövde vänta med det tills kursen gick nästa gång, under våren 2024. Därför rapporterades hennes poäng in sent. Detta seminarium var inte värt några högskolepoäng utan man behövde endast delta för att de 7,5 högskolepoängen från inlämningsuppgifterna skulle rapporteras in. NN bifogade ett flertal dokument.

CSN ändrade, den 6 december 2024, sitt beslut och beviljade heltidsstudiemedel för vecka 35 år 2023 – vecka 2 år 2024 och vecka 3 – 22 år 2024 och anförde bland annat följande som skäl till beslutet. En studerande kan ha rätt att behålla studiemedel under sjukdom för den del av en sjukperiod som godkänts av Försäkringskassan och som sammanfaller med studiestödsperioden. CSN har beslutat att bortse från NNs sjukperiod för vårterminen 2024. Det beror på att hon har studerat under denna period. Studiemedel under sjukdom betalas enbart ut om studenten är helt studieoförmögen. NN kommer nu att betraktas som ordinarie studerande under perioden.

NN överklagade beslutet och anförde bland annat följande. Hennes sjukskrivning rörde en oförmåga att studera på mer än 50 procent under perioden den 4 december 2023 – den 31 mars 2024 och godkändes i enlighet med relevanta lagar både av Försäkringskassan och CSN. Under sin sjukskrivningsperiod för vårterminen 2024

deltog hon därför enbart i en av tre obligatoriska kurser för termin fyra på kandidatprogrammet i Marknadskommunikation vid Stockholms universitet. Den kursen heter Reklamstrategi och resulterade i att hon fick 7,5 högskolepoäng godkända. Anledningen till att CSN hävdar att hon studerat för mycket under sjukskrivningsperioden är för att resultaten från kursen Prototyper inom interaktionsdesign registrerades sent i Ladok trots att hon gick den kursen under höstterminen 2023 och fick godkänt på examinerade moment under höstterminen 2023. Det beror på att hon, på grund av sin sjukskrivning, inte hade möjlighet att delta i ett uppsamlingstillfälle för seminarium 1 som varade i en timme och 45 minuter under kursens gång höstterminen 2023 utan behövde närvara vid detta tillfälle under vårterminen 2024. Därför registrerades hennes resultat för kursen in i Ladok i februari i stället för i januari 2024. Det har resulterat i att det ser ut som att hon deltagit i två kurser under vårterminen 2024, men det stämmer inte. Studierektor intygar att uppsamlingsseminariet motsvarar mindre än 0,5 högskolepoäng och att resterande sju högskolepoäng insamlades under höstterminen 2023. Det innebär att hon enbart samlat in totalt åtta högskolepoäng under sin sjukskrivningsperiod för vårterminen 2024. Det är under 50 procent av möjliga högskolepoäng och därför inte en rimlig grund att bortse från hennes sjukperiod för vårterminen 2024. NN bifogade bland annat läkarintyg samt intyg från Stockholms universitet.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

CSN har därefter, genom dess rättsavdelning, på nämndens begäran, inkommit med ett yttrande och anfört i huvudsak följande. En studerande som på grund av sjukdom blir helt, eller i vissa fall till hälften, oförmögen att bedriva studier kan ha rätt att behålla sina studiemedel under sjukperioden. ÖKS har i ett vägledande avgörande angett att den som har bedrivit studier under en del av en sjukperiod inte kan beviljas studiemedel för någon del av den sjukperioden. ÖKS har i andra vägledande avgöranden uttalat att den som studerar mer än mycket marginellt under en sjukperiod inte kan anses vara helt oförmögen att studera. Däremot påverkar det inte bedömningen att resultat från redan lästa kurser redovisas i Ladok under en period när den studerande är oförmögen att studera, till exempel för att han eller hon under sjukperioden lämnat in redan färdiga uppgifter. I det aktuella ärendet har NN en av Försäkringskassan godkänd sjukperiod på halvtid under tiden 15 januari – 31 mars 2024. Det är vidare klarlagt att hon klarat 7,5 högskolepoäng den 14 februari 2024, samt ytterligare 7,5 högskolepoäng den 27 februari 2024. Frågan är emellertid om NN kan anses ha bedrivit studier i för hög omfattning i förhållande till hennes sjukperiod på halvtid. Vid bedömningen av om en studerande har bedrivit studier under en sjukperiod är alla eventuella studier relevanta att ta i beaktande, oavsett vilken termin som studierna hänför sig till. Även om en av de aktuella kurserna gavs redan under höstterminen 2023 så har NN, genom att delta i ett obligatoriskt seminarium, studerat i någon omfattning i kursen även under vårterminen 2024. CSN anser emellertid att underlaget i ärendet ger stöd för att bedöma att 7 högskolepoäng i kursen Prototyper inom interaktionsdesign (IB711C) är resultat som NN har avklarat redan under höstterminen 2023. De studier som CSN anser att hon har bedrivit under sin sjukperiod under vårterminen 2024 motsvarar därmed 8 högskolepoäng, 7,5 högskolepoäng i kursen Reklamstrategi samt 0,5 högskolepoäng i kursen Prototyper inom interaktionsdesign. CSN bedömer mot denna bakgrund att NN inte

har bedrivit studier i för hög omfattning under sin sjukperiod där hon varit till hälften oförmögen att studera. CSN anser därför att överklagandet ska bifallas på så sätt att hon kan beviljas studiemedel under sjukdom på halvtid under sin sjukperiod den 15 januari – 31 mars 2024.

NN har fått möjlighet att inkomma med synpunkter på CSN:s yttrande men hon har inte hörts av.

I ärendet redovisas en av Försäkringskassan godkänd sjukperiod avseende studiemedel under sjukdom på 50 procent under perioden 15 januari – den 31 mars 2024.

Författningsbestämmelser

I 3 kap. 26 § studiestödsförordningen (2000:655) anges följande. I 27–32 §§ finns bestämmelser om studiemedel vid sjukdom i vissa fall. I nämnda paragrafer avses med

1. sjukperiod: tid då en studerande på grund av sjukdom oavbrutet har varit
 - a) helt oförmögen att bedriva sina studier, eller
 - b) till hälften oförmögen att bedriva sina heltidsstudier och det rör sig om ett sådant medicinskt väldokumenterat sjukdomstillstånd som motsvarar villkoren för särskilt högriskskydd enligt 13 § första stycket 2 lagen (1991:1047) om sjuklön,
2. studietid: den del av ett kalenderhalvår då en studerande bedriver studier och den del av kalenderhalvåret då den studerande skulle ha bedrivit studier om han eller hon inte hade blivit sjuk.

I 3 kap. 27 § studiestödsförordningen anges följande. Studiemedel får lämnas för en sjukperiod som infaller under tid för vilken den studerande har beviljats studiemedel.

För sjukperiod som infaller efter studietidens början får studiemedel lämnas bara om en ansökan om studiemedel har kommit in till Centrala studiestödsnämnden dessförinnan. Om det finns synnerliga skäl, får studiemedel lämnas även om en ansökan inte har kommit in före sjukperiodens början.

För det första kalenderhalvår då en studerande bedriver studier som ger rätt till studiemedel får studiemedel lämnas bara för en sådan sjukperiod som infaller efter det att den studerande har påbörjat studierna.

I 3 kap. 29 § studiestödsförordningen anges följande. En studerande har rätt till studiemedel endast för sådan sjukperiod eller del av den som har godkänts av Försäkringskassan.

Försäkringskassan ska godkänna sjukperioden om Försäkringskassan bedömer att en studerande på grund av sjukdom är

1. helt oförmögen att bedriva sina studier, eller
2. till hälften oförmögen att bedriva sina heltidsstudier och att det rör sig om ett sådant medicinskt väldokumenterat sjukdomstillstånd som avses i 26 § andra stycket 1 b.

Överklagandenämndens bedömning

I ärendet är klarlagt att NN sökte och beviljades heltidsstudiemedel under vecka 35 år 2023 – vecka 2 år 2024 och vecka 3 – 22 år 2024, varav 50 procent var studiemedel under sjukdom för vecka 3 – 22 år 2024. Det är också klarlagt att NN har en av Försäkringskassan godkänd sjukperiod på halvtid mellan den 15 januari – den 31 mars 2024 och hon har, under nämnda sjukperiod, redovisat 15 högskolepoäng trots att halvtidsstudier under den delen av studieperioden motsvarar 7,5 högskolepoäng. Det Överklagandenämnden har att pröva är då om NN uppfyller villkoren för att kunna beviljas studiemedel under sjukdom under den avsedda perioden.

Regelverket kring studiemedel under sjukdom förutsätter att en studerande oavbrutet är helt – eller i vissa fall halvt – oförmögen att bedriva studier för att få behålla sina studiemedel under sjukdom. Överklagandenämnden har i tidigare avgöranden (till exempel dnr. 2023-01745 och 2021-04448) uttalat att någon som, mer än mycket marginellt, studerar under en sjukperiod inte kan anses vara helt oförmögen att studera. Däremot kan resultat från redan lästa kurser mycket väl komma att redovisas i Ladok under en period när den studerande är oförmögen att studera, till exempel för att han eller hon under sjukperioden lämnat in redan färdiga uppgifter.

I det nu aktuella ärendet har NN varit sjukskriven på halvtid under ca. halva vårterminen 2024, men har trots det redovisat 15 högskolepoäng under den tidsperiod hon var sjukskriven vilket skulle medföra att hon, sett till antalet högskolepoäng, studerat på mer än halvtid.

Det är numera visat att sju av dessa högskolepoäng har sitt ursprung från höstterminen 2023 och att den studieinsats som NN genomfört under vårterminen 2024 utöver de planerade 7,5 högskolepoängen endast var motsvarande 0,5 högskolepoäng vilket kan bedömas vara en marginell studieinsats. Hon har därmed inte bedrivit studier i för hög omfattning under en sjukperiod där hon varit till hälften oförmögen att studera.

Överklagandet ska därför bifallas på så sätt att NN ska bedömas vara till hälften studieoförmögen under den nu aktuella perioden. CSN får pröva ärendet i övrigt.

Beslutet har fattats av Gunilla Lavås, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Colin Andersson, Olof Edling, Staffan Ingmanson, Jessica Levin, Helena Söderberg och Jenny Twana.

Föredragande: Helena Engelholm

Kopia till CSN och CSN:s rättsavdelning